

ВИБІР КІЛЬКОСТІ ЗУБЦІВ СТАТОРА/РОТОРА В ВЕНТИЛЬНО-ІНДУКТОРНОМУ ДВИГУНІ РУДНІЧНОГО ЕЛЕКТРОВОЗА

Галайко Л.П., Вишняк О.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Із наведеного в [1] аналізу застосувань вентиляльно-індукторних двигунів на транспорті випливає, що значна кількість розробників віддає перевагу конструкції трифазного двигуна з 12 зубцями на статорі та 8 зубцями на роторі (12/8). Однак в роботі [2] застосовується конструкція чотирьохфазного двигуна (8/6). Метою цієї роботи є розробка конструкції двигуна (12/8) в габаритах двигуна, що застосовано в роботі [2], та розрахунок і порівняння характеристик цих двох конструкцій. Результати розрахунків характеристик наведено у таблиці.

Таблиця – Результати розрахунку характеристик конструкцій двигуна

Варіант	Ω , рад/с	M_{ave} , Н·м	P , Вт	I_{max} , А	K_r , в.о.	Δp_{el} , Вт	I , А
8/6	65	212,6	13819	252	1,16	375	125
12/8	64,4	212,4	13678	235	1,28	532	133,2

В таблиці наведено наступні позначення: Ω – кутова швидкість; M_{ave} – середній за період результуючий момент усіх фаз; P – потужність на валу двигуна; I_{max} – максимальний струм фази; K_r – коефіцієнт пульсацій моменту, відношення максимального моменту до середнього; Δp_{el} – електричні втрати потужності в котушках статора; I – ефективне або діюче значення струму в котушках статора.

Для розрахунку були використані: 1) пакет програм для розрахунку магнітного поля методом скінчених елементів *FEMM*; 2) програма на алгоритмічній мові Паскаль для розрахунку сталого режиму роботи вентиляльно-індукторного двигуна, що описана в роботі [3].

Аналіз результатів, наведених у таблиці, дозволяє зробити висновок, що варіант двигуна (8/6) більш привабливий, тому що має менші втрати потужності та менше значення пульсацій моменту. Варіант (12/8) має перевагу у тому, що має меншу вартість напівпровідникового перетворювача. В наш час, коли основним при розробці електрообладнання є проблема енергозбереження, очевидно треба віддати перевагу чотирьохфазному двигуну.

Література:

1. Галайко Л.П., Вишняк А.А., Корсаков В.Р. Применение вентиляльно-индукторных двигателей на транспорте. Тези доповідей XXV11 міжнародної науково-практичної конференції. Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я. ч.11. Харків, 16-18 травня 2019р, стор.66.
2. Галайко Л.П. Выбор управляющих параметров для регулирования режимов работы вентиляльно-индукторных машин. // Вісник Нац. Техн. ун-ту «ХПІ»: зб. наук. пр. Сер. : Проблеми удосконалення електричних машин і апаратів. – Х. : НТУ «ХПІ». – 2018. – №32 – С. 51–54.
3. Галайко Л.П. Математическая модель вентиляльно-индукторного двигателя с учетом магнитных потерь. Вестник НТУ «ХПИ», 9'2003. №3. Харьков.